

GUVERNUL
HOTĂRÂRE Nr. _____

din _____

cu privire la aprobarea
Programul de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în
lanțurile valorice

În temeiul art. 9 și 11 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:
 - 1) Programul de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice, conform anexei nr. 1;
 - 2) Planul de implementare a activităților Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice, conform anexei nr. 2.
2. Implementarea Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.
3. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora și aproba în termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice, care va stipula etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea unui ghid de aplicare la Programul menționat pe pagina web oficială a instituției.
4. Finanțarea activităților prevăzute conform Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice se va efectua din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în bugetul de stat (resurse generale și resurse ale proiectelor finanțate din surse externe)
5. Cheltuielile administrative pentru implementarea Proiectelor investiționale finanțate din bugetul de stat - resurse ale proiectelor finanțate din surse externe, vor fi acoperite din bugetul de stat-resurse generale dar nu mai mult de 10% din valoarea Proiectelor investiționale executate din cele aprobate
6. Activitățile de finanțare în cadrul Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice constituie o schemă de ajutor de stat și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 10/2013.
7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova.
8. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul
dezvoltării economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

PROGRAM **de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice**

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Prezentul Program de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice (în continuare - Program) are drept scop contribuirea la creșterea economică durabilă prin sporirea competitivității produselor și serviciilor Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ÎMM) din Republica Moldova.

2. Drept obiectiv general, Programul urmărește sporirea capacității întreprinderilor de a concura eficient și de a obține avantaje competitive durabile pe piața națională și internațională.

3. Programul are următoarele obiective specifice:

1) dezvoltarea competențelor antreprenoriale în domenii precum: management, planificarea afacerii, marketing (inclusiv identificarea/crearea, protecția și achiziționarea obiectelor de proprietate intelectuală), digitalizare, management al calității, logistică și management financiar, etc prin organizarea de instruiți/ateliere/evenimente specializate pentru a acoperi nevoile specifice ale beneficiarilor;

2) facilitarea accesului la serviciile de dezvoltare a afacerii prin oferirea de granturi pentru servicii de consultanță în domenii precum: management, marketing (inclusiv identificarea/crearea, protecția și achiziționarea obiectelor de proprietate intelectuală), planificarea afacerii, digitalizare, management al calității, logistică și management financiar;

3) facilitarea accesului la piețe noi și/sau extinderea pe piețele existente prin cofinanțarea cheltuielilor aferente diverselor activități relevante acestui obiectiv, cum ar fi: implementarea campanii de marketing și producerea materialelor de promovare și ambalajului, organizare/eficientizare de logistică, procese, digitalizare și implementarea inovațiilor de produse sau procese, management al calității și comerț electronic, etc.

4. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni principale:

servicii de dezvoltare a afacerilor – activități și resurse oferite întreprinderilor care le îmbunătățesc performanța și capacitatea de a concura pe piețele țintă, integrarea în lanțurile valorice. Aceste servicii includ consultanță managerială, suport tehnologic, asistență pentru marketing și promovare, formare profesională, facilitarea accesului la finanțare, sprijin pentru inovare și cercetare, precum și suport logistic, toate orientate către dezvoltarea sustenabilă și adaptarea la cerințele dinamice ale pieței.

prestator de servicii de dezvoltare a afacerii - persoană fizică sau juridică care oferă servicii specializate de suport pentru întreprinderi, sprijinind dezvoltarea, operaționalizarea, internaționalizarea și creșterea competitivității acestora;

lanț valoric - reprezintă totalitatea activităților diferitor companii implicate în dezvoltarea, producerea, distribuția și mentenanță a unui produs sau serviciu de la idee până la livrarea către consumator;

buyer (achizitor) - entitatea care achiziționează produse sau servicii necesare lanțurilor valorice inclusiv cu rolul de a coordona furnizarea acestora prin cerințe specifice legate de calitate, costuri și livrare,

întreprindere administrată de femei - întreprindere în care activitatea de gestionare și dezvoltare a unei afaceri este administrată de către femei în vederea obținerii de profit;

întreprindere socială - întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, culte religioase, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenariat social

în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în capitolul VII din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

întreprindere din mediu rural - întreprindere care desfășoară activitatea în sate sau comune, inclusiv orașe cu o populație de până la 10000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor efectuat;

agregator - întreprinderi care colectează și centralizează produse sau servicii din diferite surse pentru a le oferi consumatorilor într-un singur loc. Aceste întreprinderi acționează ca intermediari între producători/prestatori de servicii și consumator, oferind o platformă centralizată pentru a căuta, compara și achiziționa diverse produse sau servicii.

producător local - întreprindere care produce mărfuri/servicii în interiorul hotarelor Republicii Moldova, ce pot fi integrate în lanțurile valorice locale, globale, fie ca inputuri pentru alte procese de producție, fie ca produse finite destinate exportului prin adoptarea standardelor de producție, certificare și sustenabilitate impuse de piață

Capitolul II

Componentele Programului și activitățile de bază

5. Prezentul Program include următoarele componente de susținere a întreprinderilor din Republica Moldova.

- 1) Componenta I – Vizibilitate și promovare;
- 2) Componenta II – Facilitarea accesului la servicii de consultanță și extinderea pe piețe prin cofinanțarea cheltuielilor;
- 3) Componenta II – Monitorizare, evaluarea beneficiarilor I.

Secțiunea 1

Componenta I – Promovarea programului și generarea oportunităților de integrare în lanțurile valorice

6. Această componentă include un set de activități de promovare a Programului, a rezultatelor acestuia precum și promovarea întreprinderilor care sunt interesate în identificarea Buyerilor interni și/sau internaționali:

- 1) Promovarea Programului, precum și mediatizarea rezultatelor acestuia, inclusiv:
 - a) elaborarea planului de comunicare/vizibilitate; implementarea campaniilor de vizibilitate;
 - b) elaborarea materialelor și instrumentelor de comunicare/informare (electronice și printate);
 - c) sesiuni de informare și evenimente tematice; activități de promovare pe pagina www.oda.md și rețele de socializare;
 - d) cooperarea și parteneriate cu autoritățile publice locale și cu infrastructura de dezvoltare a afacerilor.
- 2) Promovarea întreprinderilor și generarea oportunităților de integrare în lanțurile valorice.
 - a) dezvoltarea bazei de date a întreprinderilor care sunt interesate în identificarea Buyerilor interni și/sau internaționali (businesslink.md);
 - b) stabilirea și menținerea colaborării cu agregatori, instituțiile de comerț exterior și asociațiile de business, importatori și distribuitori;
 - c) identificarea cererilor de produse/servicii și criteriilor pentru furnizori, produse și servicii solicitate de agregatori și/sau Buyeri (inclusiv specificații privind ambalajul, condițiile de livrare etc.) și transmiterea solicitărilor de ofertă (RFQ) către producători locali.
 - d) organizarea activităților de facilitare a contactelor/conexiunilor dintre Buyeri și producători locali (B2B, potrivire, forumuri de procurare, misiuni de afaceri, etc.);
 - e) implicarea birourilor (secțiilor) comercial-economice din cadrul misiunilor diplomatice, oficiilor consulare ale Republicii Moldova, Camerei de Comerț și Industrie în facilitarea conexiunilor cu potențiali Buyeri și asigurarea vizibilității (după caz).

Secțiunea 2

Componenta II - Facilitarea accesului la serviciile de consultanță și extinderea pe piețe prin cofinanțarea cheltuielilor

7. Acordarea suportului financiar nerambursabil pentru achiziționarea serviciilor și imobilizărilor corporale și necorporale :

- 1) consultanță în marketing și implementarea acțiunilor de marketing;
- 2) planificarea afacerii;
- 3) implementarea soluțiilor de inginerie și IT;
- 4) implementarea standardelor internaționale și europene pe produse și servicii, inclusiv a standardelor pe sisteme de management, efectuarea încercărilor de laborator, obținerea certificatelor;
- 5) dezvoltarea resurselor umane și dezvoltarea organizațională internă;
- 6) organizarea sau reorganizarea proceselor, precum și implementarea acestor acțiuni, inclusiv prin achiziționarea de echipamente, utilaje, instalații;
- 7) identificarea/crearea, protecția și achiziționarea obiectelor de proprietate intelectuală, licențelor pentru producere și prestare de servicii;
- 8) participarea la evenimente B2B, târguri; promovare în publicații sau activități de vizibilitate al evenimentului; design și executarea materialelor grafice electronice și/sau printate; transportare mostre;
- 9) alte activități conform Manualului Operațional.

8. Prin intermediul Programului poate fi acordat suport financiar maxim de 2.000.000 lei după cum urmează:

- 1) beneficiarul poate folosi până la 100% din suma grantului aprobat pentru cofinanțarea achiziției serviciilor de dezvoltare a afacerilor, care va fi acordat în baza raportului de 80% grant nerambursabil și 20% investiții proprii;
- 2) beneficiarul poate folosi până la 45% din suma grantului aprobat pentru procurarea imobilizărilor corporale, care va fi acordat în baza raportului de 50% grant nerambursabil și 50% investiții proprii.

9. Transferarea suportului financiar nerambursabil beneficiarilor se va realiza în tranșe, conform manualului operațional de implementare a Programului.

10. Pentru facilitarea investițiilor care vor sprijini activitatea beneficiarilor, Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (*în continuare – I.P. ODA*) va asigura informarea beneficiarilor despre produsele sale de acces la finanțare oferite prin intermediul FACEM (Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei) și FGC (Fondul de Garantare a Creditelor). Măsurile de suport prevăzute în prezenta Secțiune pot fi asociate cu produsele de finanțare oferite din mijloacele financiare ale FACEM și/sau cu produse de garantare ale FGC.

11. Suportul financiar nerambursabil în cadrul componentei II va fi acordat inclusiv din resursele Proiectului de competitivitate a IMM finanțat de Banca Mondială în baza Acordului de Credit (9423-MD) semnat pe data de 07 iulie 2022 dintre Banca Mondială și Guvernul Republicii Moldova.

12. Valoarea cumulativă a sprijinului acordat prin ajutor de stat pentru un beneficiar, nu poate fi cumulat cu nici un alt ajutor de stat, nici cu alte finanțări care vizează aceleași costuri eligibile dacă un asemenea cumul depășește intensitatea ajutorului de stat prevăzută de actele normative adoptate de Consiliul Concurenței.

13. Cheltuieli neeligibile din contul suportului financiar nerambursabil, precum și din contul contribuțiilor proprii în cadrul Programului sunt:

- 1) plăți pentru împrumuturile și provizioanele pentru pierderi și datorii;
- a) plata dobânzilor datorate;
- b) plata amenzilor, penalităților financiare;

- c) costuri de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de granturi/subvenții din cadrul altor programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat;
- d) achiziția bunurilor/lucrărilor/serviciilor înainte de aprobarea proiectelor de către I.P. ODA în cadrul componentele II a Programului. Nu sunt eligibile avansurile acordate în mărime ce depășește 50 % din valoarea achiziției și efectuate cu mai mult de 3 (trei) luni înainte de depunerea formularului;
- e) acoperirea pierderilor din diferențe nefavorabile de curs valutar;
- f) cheltuieli de amortizare;
- g) cheltuieli de transport;
- h) cheltuieli pentru plățile salariale;
- i) taxe și impozite;
- j) consumabile, servicii de menținere/întreținere;
- k) costuri de leasing;
- l) plăți efectuate în numerar;
- m) bunuri imobile, cu excepția celor prevăzute în manualul operațional pentru implementarea prezentului Program;
- n) tehnica agricolă, eligibilă pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, enumerată în manualul operațional de implementare al prezentului Program, cu excepția activităților economice care nu pot fi finanțate din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural;
- o) echipamente și utilaje de mâna a doua.

14. Contribuția proprie a beneficiarului se va utiliza în strictă corespundere cu necesitățile indicate în proiectul investițional din cadrul planului de afaceri, astfel ca să asigure concordanța investiției și realizarea obiectivelor propuse;

15. Întreprinderile pot depune mai multe solicitări pentru acordarea suportului financiar până la atingerea valorilor maxime stabilite în prezentul Program.

Secțiunea 2

Componenta IV - Monitorizare, evaluare beneficiarilor

16. Activitățile acestei componente au ca scop evaluarea implementării proiectelor finanțate, impactului acestora asupra afacerii, precum și identificarea și diminuarea riscurilor potențiale.

17. Perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va fi timp de 24 de luni din momentul transferării ultimei tranșe a finanțării nerambursabile de către I.P. ODA.

Capitolul III

Criterii de eligibilitate ale Programului

18. În cadrul prezentului Program pot participa întreprinderile definite ca IMM conform Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (3), care întrunesc cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

1) IMM înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice din Republica Moldova;

2) Întreprinderile care au prezentat situații financiare anuale Biroului Național de Statistică pentru cel puțin ultimii 2 ani de activitate consecutivi, perioadă în care demonstrează o evoluție sustenabilă a indicatorilor economici, cu excepția anilor în care au fost declarate stare de urgență conform Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război

3) nu sunt parte a unui grup de întreprinderi al cărui număr de angajați și venituri din vânzări sau active totale deținute cumulativ depășesc condițiile pentru definirea IMM stabilite la art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

19. Beneficiarii sunt selectați conform criteriilor de eligibilitate a Programului, în limitele bugetului disponibil, urmare evaluării efectuate din 4 perspective:

- 1) de conformitate;
- 2) de viabilitate și potențial antreprenorial al solicitantului;
- 3) de fezabilitate a proiectului investițional;
- 4) de orientare spre atingerea obiectivelor Programului și riscurile ce pot surveni în realizarea cu succes a proiectelor investiționale înaintate.

20. Criteriile și procedura de evaluare a proiectelor investiționale sunt determinate în manualul operațional. Pentru întreprinderile care anterior au beneficiat de suport financiar din partea ODA, la evaluarea proiectului investițional se va ține cont de rezultatele implementării proiectului precedent.

21. Procedura de evaluare a proiectelor investiționale sunt determinate în manualul operațional. Pentru întreprinderile care anterior au beneficiat de suport financiar din partea I.P. ODA, la evaluarea proiectului investițional se va ține cont de rezultatele implementării proiectului precedent.

22. Activitățile economice eligibile în cadrul Programului sunt indicate în anexa la Program.

Capitolul IV

Indicatori de monitorizare și evaluare

23. Indicatori de produs:

1) Componenta I – Vizibilitate și promovare

- a) 9 conferințe, webinarii și seminare desfășurate, cu participarea a cel puțin 1000 de antreprenori;
- b) 30 publicații în rețele de socializare;
- c) 5 apariții media;
- d) 1 parteneriat media stabilit;
- e) 2 campanii de vizibilitate realizate;
- f) baza de date businesslink.md funcțională și completată cu cel puțin 100 profile noi;
- g) 6 evenimente B2B desfășurate cu participarea a cel puțin 50 întreprinderi;

2) Componenta II - Facilitarea accesului la serviciile de consultanță și extinderea pe piețe prin cofinanțarea cheltuielilor

- a) 120 reprezentanți ale întreprinderilor au beneficiat de instruiți organizate de I.P. ODA;
- b) 260 companii finanțate pentru accesarea serviciilor de consultanță;
- c) cel puțin 20% din numărul beneficiarilor sunt întreprinderi administrate de femei și întreprinderi sociale;
- d) cel puțin 10% din numărul beneficiarilor sunt întreprinderi din mediu rural;
- e)
- f) valoarea totală a proiectelor de dezvoltare a afacerilor implementate de minim 160 mil. lei.

24. Indicatori de rezultat:

- 1) 15 întreprinderi integrate în lanțurile valorice;
- 2) 30 întreprinderi colaborează cu întreprinderi agregatori de produse și servicii;
- 3) cel puțin 10% din întreprinderile beneficiare de suport prin Componenta II a Programului vor comercializa produsele și serviciile sale prin intermediul platformelor electronice;
- 4) creșterea reală a productivității (conform venitului din vânzări) întreprinderilor beneficiare a programului cu 10% în anul următor anului de implementare a proiectelor finanțate;

- 5) creșterea reală a cifrei de afaceri cu cel puțin 10% în anul următor anului de implementare a proiectelor finanțate;
- 6) circa 60% din companiile beneficiare vor majorarea câștigului salarial mediu pe companie;
- 7) cel puțin 20% din întreprinderile participante la prezentul Program vor majora exportul producției proprii și serviciilor cu 10% în anul următor anului de implementare a proiectelor finanțate.

Capitolul V

Implementarea și coordonarea Programului

25. Prezentul Program se va implementa pe o perioadă de 36 de luni, cu posibilitate de extindere a acestuia.
26. Implementarea Programului presupune un buget estimativ de 115 500 000 de lei, cu posibilitatea de a fi supliniți cu fonduri ale donatorilor locali și externi
27. Implementarea Programului se va realiza de I.P. ODA în conformitate cu procedurile existente și manualul operațional.
28. Comitetul de finanțare și risc al I.P. ODA examinează raportul rapoartele de evaluare a dosarelor solicitanților de suport din cadrul Programului și decide cu privire la acceptarea sau respingerea acestora.
29. În procesul de examinare, Comitetul de finanțare și risc al I.P. ODA se va conduce de condițiile de eligibilitate stipulate în prezentul Program și criteriile de evaluare stabilite în manualul operațional.
30. Funcția de supraveghere și de evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este îndeplinită de Consiliul I.P. ODA.

Capitolul VI

Raportare și monitorizare

31. I.P. ODA va coordona implementarea prezentului Program cu Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova în scopul atingerii indicatorilor scontati și asigurării complementar acestuia cu alte programe de sprijin și de asistență ale donatorilor.
32. I.P. ODA va prezenta Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova și Consiliului I.P. ODA, anual, până la data de 15 martie a anului în curs, raportul privind implementarea Programului și atingerea indicatorilor planificați.

Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice

[illegible]

[illegible]

Anexa

la Programul de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice

**Activitățile economice
eligibile în cadrul Programului**

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform CAEM 2*)
1	A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT	01.11 – 03.22
2	C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	10.11 – 33.20, cu excepția: 1101; 12.00; 20.51; 25.40; 30.40; 3211
3	H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	49.10 – 53.20
4	I. ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ	55.10 – 56.30
5	J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	58.11 – 63.99
6	M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	69.20 – 75.00
7	N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	81.10 – 81.30
8	R. ARTĂ, ACTIVITĂȚI DE RECREERE ȘI DE AGREMENT	90.01 – 93.29; excepție: 92.00
9	S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	95.21 – 96.09